

Södertörns friskolas likabehandlingsplan

Handlingsplan mot diskriminering och kränkande
behandling samt skolans arbete för trygghet och trivsel

DEL 1: LIKABEHANDLINGSPLAN, VARFÖR DÅ?	3
LIKABEHANDLINGSPLANENS SYFTE	3
SÖDERTÖRNS FRISKOLAS ÖVERGRIPANDE MÅL FÖR TRYGGHET OCH TRIVSEL	3
MÄNNISKORS LIKA VÄRDE	3
KRÄNKANDE BEHANDLING, VAD ÄR DET?	3
KRÄNKNINGAR PÅ INTERNET	4
DEL 2: BESKRIVNING AV SKOLAN OCH ARBETET FÖR TRYGGHET OCH TRIVSEL	4
FÖREBYGGANDE ARBETE	4
I KLASSRUMMET, UNDERVISNINGSTID	4
GEMENSAMMA LOKALER OCH OMRÅDEN	4
MATSALEN	4
SOCIALA AKTIVITETER	5
KONTAKT OCH SAMARBETE MED HEMMET/VÅRDNADSHAVARE	5
DEN FYSISKA INOM- OCH UTOMHUSMILJÖN	5
SKOLANS OLIKA RÅD	6
ELEVRÅD	6
SKOLRÅD	6
MATRÅD	6
SKOLANS GRUPPER/TEAM	6
KRISGRUPP	6
ELEVHÄLSOTEAM	6
STÖDTEAM	7
TRYGGHET- OCH TRIVSELGRUPP	7
ELEVREPRESENTANTER	7
UTVÄRDERINGAR	7
DEL 3: HANDLINGSPLANER	7
SÅ HÄR ARBETAR VI:	8
VAD SOM I PRAKTIKEN GÖRS	8
ÅTGÄRDER	8
DETTA SKA GÖRAS I ALLA FALL AV KRÄNKANDE BEHANDLINGAR	8
HANDLINGSPLAN FÖR KONFLIKT MELLAN VUXEN OCH ELEV	9
HANDLINGSPLAN FÖR KONFLIKT ELLER KRÄNKANDE BEHANDLING MELLAN PERSONER INOM PERSONALGRUPPEN	9
POLISANMÄLAN	10
DEL 4: UTVÄRDERING OCH REFLEKTIONER ÖVER LÄSÅR 2013/2014	11
ÖVERGRIPANDE REFLEKTION	11
UTVÄRDERING OCH REFLEKTION LÄSÅRSMÅLEN	11
DEL 5: LÄSÅRSMÅL 2017/2018	13

Del 1: Likabehandlingsplan, varför då?

Alla skolor är enligt skollagen skyldiga att upprätta och följa en likabehandlingsplan. Likabehandlingsplanen är ett viktigt verktyg för skolans arbete att motverka kränkande behandling och diskriminering och planen ska vara ett levande dokument som utarbetas i samverkan mellan skolans personal och elever. Även vårdnadshavarna bidrar till planens utformning genom utvärderingar, skolråd mm.

Likabehandlingsplanens syfte

Södertörns friskolas huvudsakliga uppgift är att ge varje elev möjlighet att utifrån sina personliga förutsättningar utvecklas maximalt kunskapsmässigt och socialt. För att vi ska lyckas med det krävs det olika typer av arbeten och insatser. En mycket viktig del av detta arbete är att trygghet och trivsel råder på skolan och att skolan motverkar alla former av kränkande behandling. Likabehandlingsplanens syfte är att synliggöra skolans arbete för trygghet och trivsel och hur vi arbetar förebyggande mot kränkande behandling samt hur vi handlar om kränkande behandling uppstår.

Bestämmelser om åtgärder mot kränkande behandling finns i 6 kap i skollagen.

Södertörns friskolas övergripande mål för trygghet och trivsel

- Att Södertörns friskola upplevs av elever och personal som en trygg och trivsam arbetsplats
- Att ett förebyggande arbete för trygghet och trivsel är en del i den vardagliga verksamheten
- Att all form av kränkande beteende tas på allvar, uppmärksammas och åtgärdas efter skolans handlingsplaner

Människors lika värde

I skolan och i samhället i övrigt finns principen om alla människors lika värde oavsett kön, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion och funktionshinder. Det betyder i sin tur att alla människor har rätt till lika behandling och inte får utsättas för kränkande behandling. Dokumentet innefattar handlingsplaner för kränkningar mellan elev – elev, elev – vuxen, vuxen – vuxen.

Kränkande behandling, vad är det?

Det är den enskildes upplevelse av en behandling som ligger till grund för om den ska uppfattas som kränkande eller inte, därför går det inte att ensidigt definiera kränkande behandling men det kan beskrivas på följande vis:

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningarna kan bestå av till exempel nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiska handlingar. De kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande (skolverket.se).

Alla konflikter handlar inte om kränkningar. Två eller flera personer kan ha meningsskiljaktigheter och hamna i bråk utan att någon för den sakens skull har blivit kränkt.

Kränkningar på internet

Med teknikens utveckling har en ny arena för kränkningar uppstått. Det sker i huvudsak via olika sorters sociala nätverk. Även då dessa kränkningar sker tidsmässigt och rumsligt utanför skolan kan de påverka skolans vardag. Likabehandlingsplanen omfattar alltså även denna typ av kränkningar.

Del 2: Beskrivning av skolan och arbetet för trygghet och trivsel

Förebyggande arbete

För att åstadkomma trivsel och trygghet på skolan är det förebyggande arbetet av största vikt. Handlingsplaner där rutiner för vad som ska göras om t ex kränkande behandling inträffar är nödvändiga och fyller sin funktion men syftet med det förebyggande arbetet är skapa ett klimat som motverkar att sådant händer. I detta ingår hur vi bemöter varandra och hur vi skapar goda relationer men också hur vår fysiska miljö är utformad. Till största delen är det förebyggande arbetet en del av vårt sätt att arbeta och i våra rutiner och det är detta som beskrivs här nedanför.

I klassrummet, undervisningstid

Varje vecka har eleverna klasstimme/mentorstid där de har möjlighet att samtala med andra elever och med läraren. Där ges tid till att reflektera skriftligt och muntligt över aktuella ämnen utifrån behov.

I undervisningen finns det stora möjligheter att arbeta med viktiga frågor som direkt eller indirekt berör ämnet kränkande behandling. Vi kan t ex välja skönlitteratur, anpassa ämnesintegrerade teman osv utifrån aktuella behov i klassen för tillfället eller i ett medvetet förebyggande arbete.

I undervisningssituationen är det viktigt att läraren förmedlar ett tydligt ledarskap och inte accepterar några former av kränkande behandling i klassrummet.

Gemensamma lokaler och områden

Vi har ett gemensamt ansvar för vår skolgård och lokaler. All personal hjälps åt att se till att det inte skräpas ner genom att reagera om det sker eller plocka upp sådant som redan är slängt. Skolan har mycket bra städning vilket minskar förekomsten av klotter och skadegörelse.

Matsalen

Skolan strävar efter att servera så god och näringsriktig mat som möjligt vilket ökar trivseln och har betydelse för den enskilda personens mående. Så långt det är möjligt äter eleverna lunch

tillsammans med elever ur samma årskurs och sina lärare. Detta ger bättre förutsättningar för att känna sig trygg i matsalen. Lärare fungerar lunchvärdar då eleverna äter. Det innebär att det finns fler vuxna som hjälper till där det behövs, ute i matsalen och vid bespisningen.

Sociala aktiviteter

I skolan sker gemensamma sociala aktiviteter, aktiviteter årskursvis samt aktiviteter i de enskilda klasserna. Exempel på de gemensamma aktiviteterna är årligen återkommande evenemang så som:

Södertörnsspelen (samarbetstävling i blandade årskurser), strapatsen, orientering, shower, skolans dag, avslutning och skolstart. Klasserna ordnar i sin tur egna sociala aktiviteter som kan sträcka sig allt från en timme i klassrummet till att åka på klassresa med övernattnig. Gemensamma aktiviteter gynnar sammanhållning och skapar bättre gruppkänsla och motverkar därmed risken för kränkande beteenden.

Kontakt och samarbete med hemmet/vårdnadshavare

Samarbetet med hemmet är viktigt och ger goda förutsättningar för att motverka kränkande behandlingar. I huvudsak är det elevens mentor som har kontakt med elevens vårdnadshavare. Det sker dels genom planerade och rutinmässiga möten så som utvecklingssamtal, dels vid andra tillfällen efter behov. I de fall där mentorn avgör att det inte räcker med mentorns egen insats kan kontakten med hemmet ske helt eller delvis med hjälp av andra resurser i skolan. Det kan vara t ex rektor, någon ur elevhälsoteamet, eller kurator.

Den fysiska inom- och utomhusmiljön

Skolan består av sex olika separata byggnader där skolans drygt 440 elever är utspridda under dagen. Detta skapar en känsla av flera små skolor i en, vilket innebär att det är få tillfällen där större elevgrupper är samlade samtidigt.

Alla klasser har sina hemklassrum där de undervisas i de flesta teoretiska ämnena.

Hemklassrummen skapar trygghet och känsla av tillhörighet. Det minskar risken för skadegörelse då man inte gärna förstör sitt ” eget”. Att det är rent och fint är positivt för trivseln. Det betyder även att eleverna slipper att ständigt ta sig till olika klassrum vilket skapar en lugnare arbetssituation.

Två klasser med max 25 elever i varje klass, delar på en korridor där klassens klassföreståndare/mentor har arbetsrum. Detta ger förutsättningar för och underlättar vuxennärvaro. Lärarnas närvaro har en lugnande effekt och de blir dessutom mer tillgängliga för eleverna och kan ingripa snabbt om någonting uppstår. Antalet elever i klassen har även betydelse för möjligheten att hinna se varje elev.

Varje elev har ett kontor som de delar med ca sju kamrater. På kontoren har de en arbetsplats och ett skåp för sina saker. Kontoren kan nyttjas under lektionstid, under rast och före eller efter skoldagens schemalagda ram. Fördelar med kontoren är att eleven alltid har en trygg plats att vara på. Kontoren minskar risken att många elever samlas på ett och samma ställe (t ex skåphallar).

Skolan ligger i en naturskön parkliknande miljö med en stor skog i direkt anslutning till skolans område. Den nyttjas ofta till promenader och andra aktiviteter under skoltid. Utomhusmiljön har en lugnande inverkan på alla som vistas på skolan.

Skolans olika råd

Både elevers och föräldrars inflytande är viktigt för att skapa ett så gott skolklimat som möjligt. Skolans olika råd är ett sätt att skapa förutsättningar för detta.

Elevråd

Elevrådet på skolan är aktivt med vuxenstöd. De har regelbundna styrelsemöten samt elevrådsmöten. De anordnar diverse aktiviteter för övriga elever och arbetar med frågor som kommer från skolans klasser via representanter.

Skolråd

Skolråd hålls några gånger per termin med föräldrarepresentanter, ledning och ibland annan personal och/eller elever från skolan. Information ges från skolan och föräldrarna har möjlighet att ställa frågor och komma med synpunkter. Föräldrarepresentanterna är viktiga för skolans utvecklingsarbete. Skolrådet ger därför skolan möjlighet att få hemmets perspektiv i olika frågor.

Matråd

Matråd hålls med personal från köket och representanter från klasserna. Där diskuteras önskemål och synpunkter som rör mat och matsal.

Skolans grupper/team

All personal i skolan har ansvar att verka för ett positivt skolklimat och motverka all form av kränkande behandling. För att vi ska ges förutsättningar och lyckas så bra som möjligt i detta arbete krävs tydlig ansvarsfördelning och bestämda grupper/team som arbetar mer aktivt med frågan. Här nedan presenteras skolans grupper/team, deras ansvar, uppgifter och arbetsmetoder.

Krisgrupp

Skolans krisgrupp består av ledningen, personal på expeditionen, kooperativets ordförande och skolans skolsköterska. Gruppen träffas regelbundet. De ansvarar för och arbetar utifrån skolans krisplan och leder skolan i händelse av krissituation.

Elevhälsoteam

Elevhälsoteamets huvudsakliga syfte och funktion är att samordna och organisera stöd och åtgärder för elever i behov av särskilt stöd. Teamet har även en rådgivande och stödjande funktion.

Mål

Elevhälsoteamets mål är att ge förutsättningar för elever i behov av särskilt stöd att lyckas studiemässigt och socialt i skolan.

Konferens

Elevhälsoteamet har konferens varannan onsdag kl. 09.00 – 12.00. Ärenden med elever i behov av särskilt stöd behandlas efter att anmälan inkommit till elevhälsoteamet eller på annat sätt kommit till kännedom för teamet. För mer information se ”Södertörns friskolas främjande och

förebyggande arbete för god elevhälsa” (finns på skolans hemsida: <http://friskola.nu/>)

Stödteam

Stödteamets syfte och funktion är att organisera och fördela resurser för elever i behov av särskilt stöd. Stödteamet jobbar direkt med elever men handleder och stöttar lärarna i deras dagliga pedagogiska arbete. Att elever får den hjälp de behöver för att klara studierna har betydelse för klimatet på skolan.

Trygghet- och trivselgrupp

Trygghet- och trivselgruppen består av elever och personal. Elevgruppen består av två representanter från varje klass. Personalen består av en representant från varje lärarlag samt biträdande rektor. Gruppen ska också sträva efter att ha representanter från övrig personal. Gruppen har ett övergripande ansvar för planering, organisering och utvärdering av skolans arbete för trygghet och trivsel. Det innefattar allt som står i likabehandlingsplanen.

Elevrepresentanter

Varje klass utser två elevrepresentanter, helst en tjej och en kille. Innan klassen röstar fram två representanter informerar någon eller några vuxenrepresentanter från trygghet- och trivselgruppen vad som gör en representant lämplig. Klassen får även diskutera detta. I informationen förmedlas vikten av att välja en klasskamrat som man tycker är en bra förebild och som man tror kan komma med idéer som kan göra skolan bättre när det gäller trygghet och trivsel. Elevrepresentanterna ska ha lätt för att framföra tankar och åsikter samt kunna samarbeta med både vuxna och andra elever. Röstningen sker genom att alla i klassen ger skriftligen förslag på de kamrater (max 5) de anser uppfyller de kriterierna som krävs för att arbeta med skolans trygghets- och trivselfrågor. Detta sker anonymt. Därefter tar läraren hänsyn till förslagen och tillfrågar de två som klassen och läraren tror kan klara uppdraget bäst.

Utvärderingar

För att upptäcka kränkande behandling som förekommer i skolan krävs undersökning av det aktuella läget. Detta görs av mentorer i det vardagliga arbetet med eleverna och av lagrepresentanterna ur trygghet- och trivselgruppen. För att få en mer generell bild av klimatet i skolan krävs information dels från elever men även från hemmen. Detta sker genom elevenkäter inför utvecklingssamtal, kommunal enkät för elever samt enkätundersökningar riktade till vårdnadshavare.

Del 3: Handlingsplaner

All personal i skolan har ansvar att arbeta förebyggande mot kränkande behandling och aktivt arbeta för att all kränkande behandling upphör om den har uppdragats. Detta görs genom att följa skolans fastställda planer och rutiner. Personalen är alltså skyldig att agera vid all form av kränkande behandling. All kränkande behandling ska anmälas till rektor. Rektor ska anmäla händelsen till huvudman för skolan. Rektor är skyldig att se till att händelsen skyndsamt utreds.

Om en elev upplever sig ha blivit kränkt av en vuxen ska detta anmälas till rektor. Rektor eller annan person med ledningsfunktion bör då ansvara för utredningen.

Så här arbetar vi:

Ansvar

- All personal reagerar och agerar vid misstanke om kränkande behandling.
- Händelsen anmäls skriftligt eller muntligt till rektor.
- Rektor ansvarar för utredning av händelsen och att åtgärder vidtas. Utredning och åtgärder kan utföras av annan person utsedd av rektor. Rektor anmäler händelsen till huvudman.

Vad som i praktiken görs

Med utredning menas att tillräcklig information behöver samlas in, för att den som utreder ska kunna avgöra vad det är för typ av konflikt eller kränkande behandling. Detta är en viktig del i processen för att vi ska vidta effektiva och säkra åtgärder. Information får den som utreder genom att i första hand prata med den som anser sig vara kränkt. Utifrån det samtalet avgörs hur mycket mer information som behöver inhämtas. Det kan vara genom samtal med lärare, annan personal, vårdnadshavare eller sådant som har skrivits på t ex internet eller sms mm. I första hand är det den vuxna på skolan som först har fått reda på om konflikten eller den eventuella kränkningen som utreder, åtgärdar och följer upp. Vid allvarigare händelser anmäls detta till trygghet- och trivselgruppen samt skolledningen.

Åtgärder

När den som utreder anser sig ha tillräcklig information skall åtgärder vidtas. Åtgärderna är beroende på vilken typ av konflikt eller kränkande behandling det är. Åtgärder som alltid vidtas är samtal med de elever som på ett eller annat sätt är delaktiga i konflikten/kränkande behandlingen. Vårdnadshavarna till dessa elever informeras också alltid.

Hur samtalen går till är beroende på konfliktens/kränkande behandlingens karaktär samt beroende på individerna. En grundläggande utgångspunkt är att alltid lyssna på alla inblandande för att få bättre förståelse för konflikten/kränkande behandlingen men också för att det ger större möjlighet att lösa problemet. En person som känner sig lyssnad på har lättare för att ändra ett beteende.

Detta ska göras i alla fall av kränkande behandlingar

1. Utredning
(eventuell anmälan till Trygghet- och trivselgrupp/ skolledning)
2. Åtgärder
3. Kontakt med berörda vårdnadshavare
4. Uppföljning

5. Anmälan till rektor av den som fått vetskap om kränkande behandlingar

6. Anmälan till huvudman av rektor

7. Allt dokumenteras

Handlingsplan för konflikt mellan vuxen och elev

- Om en elev på skolan anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling av någon lärare eller annan personal på skolan, är det viktigt att eleven berättar detta för någon i personalen. Den lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till rektor.
- Rektor är skyldig att skyndsamt utreda händelsen samt rapportera händelsen till huvudman.
- Utredningen syftar till att få så bra uppfattning om händelsen som möjligt så att en lösning på problemet kan uppnås.
- Lämpliga åtgärder vidtas beroende på omständigheterna. Det kan t ex vara enskilda och gemensamma samtal med parterna för att uppnå samförstånd dem emellan samt för att förhindra kränkande behandling i framtiden.
- Uppföljning av ärendet görs.

Dokumentation görs och förvaras hos skolläningen.

Rektors uppgift är att bevaka att man möts som jämställda parter och att konflikten får en varaktig lösning.

Handlingsplan för konflikt eller kränkande behandling mellan personer inom personalgruppen

Om konflikt eller kränkande behandling uppstår mellan några av skolans personal skall de inblandade agera på följande sätt:

- De som är inblandade i konflikten skall i första hand sinsemellan samtala om det som har orsakat konflikten och försöka att hitta samsyn och förståelse för varandras åsikter.
- För att komma överens om hur problemet ska lösas gäller det att alla parter kommer till tals och respekteras. Lyhördhet och förmåga att kompromissa är nödvändig. Om konflikten inte löses eller om samtalet av någon anledning inte har kunnat genomföras, ska rektor informeras. Rektor/skolläning, eller vid behov, skolans huvudman ansvarar för följande:
 - Kallar till möte med alla inblandade parter separat för att bilda sig en uppfattning

om konfliktens art och passande åtgärd.

- Kallar därefter till möte med alla inblandade. Alla parter är ansvariga att försöka bidra till att konflikten löses.
- Plan för hur konflikten ska lösas upprättas.
- Tid för uppföljning bestäms.

Hela mötet protokollförs.

Vid uppföljningen (eller ev tidigare) avgörs om vidare åtgärder behövs. Rektor/skolledning eller huvudman beslutar om skolans resurser är tillräckliga för att lösa konflikten eller om andra åtgärder krävs. Exempel på det kan vara att anlita adekvat hjälp utifrån.

Opartisk person eller, beroende på konfliktens art, facklig representant kan närvara vid samtalen om så önskas.

Polisanmälan

Misstanke om brott polisanmäls alltid. Det är rektor som gör polisanmälan.

Del 4: Utvärdering och reflektioner över läsår 2013/2014

Övergripande reflektion

Under läsåret 2013/2014 bildades vuxen- och elevgrupp som namngavs Trygghet och trivselgrupp. Uppdragsbeskrivning utformades för gruppen som helhet och specifikt för vuxen och elevgruppen. Röstningsförfarandet för framtagandet av elevrepresentanter utformades och genomfördes i sin nya form i årskurs sju och åtta under höstterminen -13. Gruppen hade totalt sex träffar med både vuxen- och elevrepresentanter. Utöver det genomfördes två årskursträffar. Vuxengruppen hade planeringsträffar inför varje stormöte.

Utvärdering och reflektion läsårsmålen

Mål (under rubrik Trygghet- och trivselgrupp)

- Bilda en vuxengrupp som har ett övergripande ansvar för trygghet och trivsel-arbetet på skolan.
- Välja elevrepresentanter utifrån en tydlig valprocedur.
- Utarbeta uppdragsbeskrivning för både vuxen- och elevgruppen.

Resultat:

Samtliga mål uppnåddes med goda resultat.

Mål (under rubriken handlingsplan i fall av kränkande behandling)

- Fortlöpande utveckla Södertörns friskolas arbetssätt för trygghet och trivsel och mot kränkande behandling.
- Medvetet följa upp aktuell forskning inom området.
- Arbeta aktivt med delaktighet för elever, personal och vårdnadshavare genom arbete i de olika grupperna och råden som finns beskrivna i denna plan.

Resultat:

Det första målet och andra målet övergår till att vara rutiner i och med att vi följer det som står skrivet i Likabehandlingsplanen.

Det tredje målet som handlar om delaktighet bedöms vara delvis uppnått i och med att vi har involverat eleverna i trygghet och trivselgruppen i arbetet med Likabehandlingsplanen.

Delaktigheten när det gäller personalen har också blivit större i och med att en lärare från varje arbetslag samt en personal från köket ingår i vuxengruppen. Det vi behöver utveckla ytterligare är hur vi sprider Likabehandlingsplanen.

Del 5: Läsårsmål 2017/2018

MÅL 2017/2018	HUR?	Ansvariga	Utvärderas
Utökad möjligheter för utomhusaktivitet	Ingår i försteläraryupdrag.	Henrik Björnfot	Juni 2018
Utökade aktiviteter där klasser och årskurser blandas	Tas upp som en idé till lärarna för vidare diskussion.	Gun	Juni 2018
Mer varierad undervisning som också kan ske utomhus	<ul style="list-style-type: none">• Nätverket ska fungera på skolgården så att• Lärarna informeras om elevernas önskemål.	Elever Micke T Gun	Juni 2018
Upprätta (förnya) handlingsplan mot kränkande behandling	<ul style="list-style-type: none">• Digitalisering av incidentrapport.• Genomgång av anmälningsrutiner och hur de ska göras.	AnnaMaria, Carola, Gun	Ht 2018